

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/825/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513227507
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1513227507.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a členov senátu JUDr. Márie Hajdínovej a JUDr. Michaely Královej v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a. s., Olejkárska ul. č. 1, Bratislava, zast. JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom, AK ECKER-KÁN & partners, Nám. Martina Benku č. 9-C1, Bratislava, proti odporcovi: I. B., nar. XX.XX.XXXX, posledne bytom J., Y. XX, zastúpený opatrovníkom p. Danou Patkovou, pracovníčkou Okresného súdu Bratislava V, v konaní o zaplatenie 50,70 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 25. augusta 2014 č.k. 10C 290/2014-26, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 25. augusta 2014, č.k. 10C 290/2014-26 p
o t v r d z u j e .

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 50,70 eur titulom, že odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka. Zároveň súd prvého stupňa odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Odporca sa v mieste trvalého bydliska nezdržiava, je neznámy. Súdu prvého stupňa sa vykonaným šetrením nepodarilo zistiť jeho aktuálny pobyt a preto mu súd prvého stupňa s poukazom na ustanovenie § 29 ods. 2, 6 ustanovil opatrovníka pre toto konanie.

Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že odporca dňa 20.01.2012 cestoval dopravným prostriedkom navrhovateľa linkou č. 16 - autobusom o 21,30 hod. a pri kontrole povereným zamestnancom navrhovateľa sa nevedel preukázať platným cestovným lístkom. Totožnosť odporcu bola zistená z jeho občianskeho preukazu.

Po právnej stránke súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 11 písm. d), § 12 ods. 4,5, § 9 písm. b) zákona č. 168/1996 Z.z. a § 5b zákona č. 250/2007 Zbierky, článku 6 Prepravného poriadku MHD, článku 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy, a § 108 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že jednoročná premlčacia doba začína plynúť odo dňa keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Odporca bol prepravným kontrolórom kontrolovaný dňa 20.01.2012, kedy mal oprávnenie prevziať úhradu dlžného cestovného a úhrady v sume 50,- eur. Nasledujúcim dňom 21.01.2012 sa teda odporca dostal s plnením záväzku do omeškania a zároveň začala plynúť jednoročná premlčacia lehota. Navrhovateľ podal predmetný návrh až 13.08.2013, teda po uplynutí jednoročnej premlčacej lehoty a preto súd prvého stupňa s poukazom na uplatnenú námietku premlčania opatrovníčkou odporcu ako i posúdenie premlčania nároku súdom ex offa jeho návrh zamietol ako premlčaný.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že keďže odporca sa dňa 20.01.2012 na linke MHD č. 16 na výzvu revízora nepreukázal platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom, v zmysle čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave mu vznikla povinnosť zaplatiť cestovné 0,70 eur a úhradu 50,- eur. Povinnosť odporcu zaplatiť úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom podľa navrhovateľa vznikla v zmysle § 9 písm. b) v spojení s § 11 ods. 1 písm. d) v spojení § 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave a táto úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Obč. zák. Pretože zákon o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka, mal za to, že v takomto prípade je namieste použiť § 101 Obč. zák., čo znamená, že pohľadávka vo výške 50 eur nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu premlčaná. Navrhovateľ v závere svojho odvolania poukázal na rozsudky odvolacieho súdu sp.zn. 15Co/67/2011 a sp.zn. 14Co/216/2011, v ktorých odvolací súd v skutkovo totožných veciach vyhovel jeho odvolaniu.

Odvolací súd preskúmal vec (§ 212 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom od 1.1.2016, ďalej len O.s.p.; § 355 O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď pre nariadenie pojednávania neboli splnené zákonné podmienky vyplývajúce z ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 29. júna 2016 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 1, 3 O.s.p.); o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli účastníci, právny zástupca navrhovateľa, upovedomení zákonným spôsobom.

Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov konania (§ 206 ods. 2 veta druhá O.s.p.) potvrdil ako vecne a právne správny a keďže sa stotožňuje s dôvodmi rozsudku ako správnymi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, ods. 2 O.s.p.). Osobitne nepreskúmal vecnú a právnu správnosť rozsudku súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania, keďže odporca odvolanie nepodal. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť nasledovné.

V zmysle § 108 Obč. zák. je na uplatnenie práva z prepravy stanovená jednoročná premlčacia doba. Toto zákonné ustanovenie platí pre všetky práva vzniknuté z osobnej a nákladnej prepravy (§ 760 až § 773 Obč. zák.) s výnimkou práva na náhradu škody v zmysle § 764 Obč. zák., pre premlčanie ktorého platí § 106 Obč. zák. Odvolací súd má za to, že v jednoročnej premlčacej dobe podľa § 108 Obč. zák. sa premlčuje nielen nárok dopravcu na cestové vyplývajúci z § 760 Obč. zák., ale aj jeho nárok na prirážku k základnému cestovnému za nepreukázanie sa platným prepravným dokladom (cestovným lístkom) v zmysle zák. č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave. Tento nárok totiž taktiež patrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Obč. zák., hoci v ňom nie je výslovne uvedený. Zákon č. 168/1996 Z.z. je verejnoprávnym predpisom, ktorý okrem iného upravuje aj vzťahy medzi cestujúcimi a dopravcom, teda občianskoprávne vzťahy. Keďže tento zákon premlčanie nároku dopravcu na prirážku k základnému cestovnému za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom neupravuje, je potrebné otázku premlčania tohto nároku posúdiť v zmysle § 853 ods. 1 Obč. zák. na základe analógie legis podľa tých ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom a účelom najbližšie. Takýmto ustanovením je práve § 108 Obč. zák., podľa ktorého správne otázku premlčania nároku navrhovateľa posudzoval aj súd prvého stupňa. Zákon č. 168/1996 Z.z. zároveň neupravuje ani začiatok plynutia premlčacej doby na uplatnenie práva na prirážku k základnému cestovnému za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom. Preto je podľa názoru odvolacieho súdu namieste aplikácia ust. § 563 Obč. zák., v zmysle ktorého dlžník - cestujúci je povinný splatiť dlh prvého dňa potom, ako ho veriteľ - dopravca o plnenie požiadal. Týmto dňom teda nastáva splatnosť dlhu a zároveň je v tento deň možné prvýkrát uplatniť právo podaním žaloby na súd.

V prejednávanej veci odporca cestoval na linke MHD č. 16 v Bratislave dňa 20.01.2012, kedy ho revízor aj vyzval na zaplatenie cestovného 0,70 eur a postihu 50 eur. Jednoročná premlčacia doba na uplatnenie nároku navrhovateľa na súde tak začala plynúť dňa 21.01.2012. Navrhovateľ podal žalobu na súd dňa 13.08.2013, t.j. oneskorene, po uplynutí premlčacej doby v zmysle § 108 Obč. zák. Opatrovník odporcu vzniesol námietku premlčania a súd prvého stupňa preto postupoval správne, keď navrhovateľovi premlčané právo nepriznal (§ 100 ods. 1 posledná veta Obč. zák.).

Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú odvoláciu námietku navrhovateľa, že pri cestovaní bez cestovného lístka je namieste použiť § 101 Obč. zák. o všeobecnej premlčacej dobe. Nárok na zaplatenie prirážky k základnému cestovnému za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom totiž nemôže vzniknúť samostatne a oddelene len na základe zák. č. 168/1996 Z.z., ale len spolu s nárokom na zaplatenie cestovného. Obidva nároky tak vznikajú súčasne a výlučne zo zmluvy o preprave osôb v MHD, resp. z jej porušenia. U obidvoch nárokov sa preto dĺžka premlčacej doby riadi ust. § 108 Obč. zák., a teda je jednoročná.

Pokiaľ navrhovateľ vo svojom odvolaní poukazuje na rozsudky odvolacieho súdu sp.zn. 15Co/67/2011 a sp.zn. 14Co/216/2011, v ktorých odvolací súd v skutkovo totožných veciach odvolaniu žalobcu vyhovel, odvolací súd uvádza, že tieto rozhodnutia nie sú právne záväzné pre rozhodovanie iných odvolacích senátov a nestotožňuje sa s právnym názorom v otázke premlčania prezentovaným v týchto rozhodnutiach. Zároveň odvolací súd dodáva, že práve z dôvodu rozdielného právneho posúdenia skutkovo totožných vecí bolo občianskoprávnym kolégiom Krajského súdu v Bratislave vo vzťahu k otázke posúdenia premlčania nárokov zo zmluvy o preprave osôb v prostriedkoch MHD (cestovné a úhrada, resp. prirážka) prijaté zjednocujúce stanovisko, z ktorého odvolací súd v tomto rozhodnutí vychádzal.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Odporcoví, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, však náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko mu žiadne nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.